

STAPPENPLAN VRIJWILLIGERSBELEID

Gebruik dit stappenplan om in je organisaties gericht te werken aan het opzetten en verbeteren van een duurzaam en kwalitatief vrijwilligersbeleid.

Stap 1: Stel een verantwoordelijke aan

- Wijs een verantwoordelijke aan die het proces leidt en zorgt voor de implementatie van het vrijwilligersbeleid.
- Zet in op ontwikkeling van de verantwoordelijke zodat die beschikt over kennis over wetgeving en vrijwilligersbeleid.
- De verantwoordelijke stelt een actieplan op.

Stap 2: Onderzoek de noden

- Onderzoek waarom een vrijwilligersbeleid nodig is in jouw organisatie. Identificeer de noden van zowel de organisatie als de vrijwilligers.
- Gebruik de zelfscan om een startpunt te bepalen. Analyseer waar de organisatie nu staat op basis van de zes hoofdthema's: Beleid, Omkadering, Werving, Talentontwikkeling, Ondersteuning, en Waardering
- Zorg dat alle belangrijke partijen, zoals vrijwilligers, betaalde medewerkers, bestuur, leidinggevenden en vrijwilligerscoördinator, betrokken worden bij de eerste analyse. Doe een bevraging van de vrijwilligers en betaalde medewerkers die met vrijwilligers werken. Dit kan in de vorm van enquêtes, focusgroepen of door hen samen te brengen in een werkgroep.

Stap 3: Formuleer een gedeelde visie en basisprincipes met betrekking tot vrijwilligersbeleid in de organisatie

- Denk samen na over de visie op de rol van vrijwilligers binnen de organisatie.
- Bepaal samen de belangrijke principes binnen jullie vrijwilligersbeleid. Dit omvat de doelen, de rollen van vrijwilligers, en een strategie voor werving, begeleiding, waardering en exit.
- De visie en het beleidsplan moeten helder zijn en breed gedragen worden binnen de organisatie, zodat iedereen dezelfde verwachtingen heeft over de rol van vrijwilligers en hoe zij bijdragen aan het succes van de organisatie.

Stap 4: Creëer een helder kader om met vrijwilligers te werken

- Zorg dat het beleid voldoet aan de relevante wetgeving voor vrijwilligers.
- Leg budgetten vast voor verzekering, waardering, opleidingen, kostenvergoeding, werkmateriaal,... van vrijwilligers.
- Bepaal wie vrijwilligers ondersteunt in de organisatie.
- Maak samen met de betrokkenen afspraken die in overeenstemming zijn met wetgeving rond:
 - Verzekering
 - Registratie van persoonsgegevens van vrijwilligers
 - Kostenvergoedingen
 - Veiligheid en grensoverschrijdend gedrag

Ga telkens op zoek naar de beste oplossingen voor je organisatie.

Stap 5: Toets het beleidsplan af bij vrijwilligers, betrokken medewerkers en bestuur

- Toets het beleidsplan af bij vrijwilligers en de organisatie voor feedback.
- Het finale plan wordt goedgekeurd door het bestuur.

Stap 6: Werk het beleidsplan in je organisatie uit aan de hand van volgende acties:

A. Werving en onthaal

- Maak een plan voor de werving van vrijwilligers. Dit plan is inclusief en gericht op diversiteit.
- Ontwikkel een introductie- en opleidingsprogramma voor nieuwe vrijwilligers. Dit zorgt ervoor dat vrijwilligers zich welkom voelen en goed voorbereid zijn op hun rol.

B. Ondersteuning en begeleiding

- Identificeer de talenten van vrijwilligers en kijk hoe deze het beste ingezet kunnen worden binnen de organisatie.
- Zorg voor mogelijkheden voor training en verdere ontwikkeling, zodat vrijwilligers niet alleen bijdragen, maar ook groeien binnen hun rol.
- Stel duidelijke contactpersonen aan en zorg dat vrijwilligers toegang hebben tot begeleiding en alle benodigde middelen.

C. Erkenning en waardering

- Ontwikkel manieren om vrijwilligers te waarderen. Voorbeelden zijn jaarlijkse bedankjes, officiële erkenning en informele waarderingen zoals lunches of vermeldingen in nieuwsbrieven.
- Geef vrijwilligers inspraak in besluitvorming en bied ruimte voor feedback.

D. Verbinding en sfeer

- Organiseer teambuildingsactiviteiten en zorg dat vrijwilligers zich verbonden voelen met de organisatie.
- Zorg voor transparante communicatie tussen de organisatie en de vrijwilligers, zodat ze op de hoogte blijven van het beleid, de activiteiten, en eventuele veranderingen.

E. Uitzwaaien

- Ontwikkel een heldere exitprocedure om vertrekkende vrijwilligers waardig te bedanken en van hun feedback te leren.

Stap 7: Evalueer en monitor regelmatig je vrijwilligersbeleid

- Regelmatige evaluatie: Evalueer het vrijwilligersbeleid periodiek aan de hand van de zelfscan. Evalueer het beleidsplan en de implementatie ervan samen met de vrijwilligers en de andere betrokkenen. Pas het beleid aan waar nodig en zorg voor voortdurende verbetering. Bevrage ook regelmatig vrijwilligers over de ondernomen acties.
- Actieplan implementeren: Stel een actieplan op gebaseerd op de uitkomsten van de zelfscan en voer verbeteringen door om de kwaliteit van het beleid te waarborgen.

